

Driemaandelijks tijdschrift | P012820 | Afgiftekantoor 9300 Aalst

Warme ontmoetingen in koude wintertijden

Beste schenker,

Op het einde van het jaar vestigen we traditiegetrouw met Caritas Hulpbetoon de aandacht op de precaire omstandigheden waarin vele mensen die het normaal al moeilijk hebben, de winter moeten doorkomen.

De advent, uitkijken naar Kerstmis, warme wensen voor het nieuwe jaar: het is een mooie tijd van herbronning en goede voornemens, van aandacht voor elkaar en voor wie ons dierbaar is.

Met Caritas Hulpbetoon willen we ook een teken van warmte bieden voor mensen voor wie deze periode van het jaar meestal een periode van gemis is. Van koude, gemis, onvervulde dromen en harde realiteit. Met Caritas Hulpbetoon willen we signalen van nabijheid geven, en van solidariteit. Ook al hebben we het zelf niet altijd even gemakkelijk. Maar anderen hebben het vaak nog wel een stuk moeilijker.

Solidariteit is in feite juist dit: het weinige dat wij hebben, delen met hen die niets hebben, opdat niemand lijdt
(Paus Franciscus)

Op de volgende pagina's willen we bewust projecten in de kijker stellen waar verbinding wordt gemaakt. Waar mensen hun hand

uitstrekken naar andere mensen – en hen in hun eigen situatie tegemoet treden. Arme mensen vormen immers geen aparte categorie, waar we op een verschillende manier mee omgaan. Integendeel, we vormen samen één gemeenschap. Dat is de achterliggende gedachte van Paus Franciscus bij de Werelddag van de armen, die hij in het leven riep.

We zijn met Caritas Hulpbetoon aanwezig in verschillende steden. We lichten er hier enkele projecten uit, die we nader in beeld brengen. Als caritasorganisatie blijven we in onze werking de nadruk leggen op de nood aan een plek om thuis te komen. Nood aan opvang, begeleiding, contact en erkenning als medemens.

En nood aan hoop. We blijven geloven dat we, met de hulp van velen, voor vele anderen kleine wonderen kunnen verrichten, en dat we voor deze mensen de hoop op een nieuw leven kunnen laten openbloeien. Zodat het ook voor hen Kerstmis kan zijn. We rekenen daarvoor ook opnieuw op uw steun. Helpt U ons helpen?

Van ganser harte dank!

Een zalige kersttijd en een gelukkig nieuwjaar!

Dominic Verhoeven
Ondervoorzitter

Bruno Aerts
Voorzitter

Laten we hen in de barre winterkou staan?

Metingen dak- en thuisloosheid

Sinds 2020 ondersteunt de Koning Boudewijnstichting de onderzoeksteams van LUCAS KU Leuven en UCLouvain CIRTES om dak- en thuisloze personen in kaart te brengen. De bedoeling is om op basis van regelmatige tellingen een inclusief, globaal beleid te stimuleren om dak- en thuisloosheid tegen te gaan. Meer dan 90 lokale besturen en zo'n 350 organisaties verlenen hun samenwerking.

De telling vertrekt vanuit de ETHOS-light definitie van dak- en thuisloosheid (inwonen bij vrienden of familie door gebrek aan huisvesting is bv. ook één van de categorieën). Uit de cijfers leren we hoe kwetsbaar de groep is: een belangrijke groep heeft een verslaving of een instellingsverleden (in de psychiatrie, de gevangenis of de jeugdhulp). 1/5 is jongvolwassen en de helft daarvan verblijft bij vrienden of familie, vaak is de aanleiding een familiaal conflict. Bij vrouwen (1/3) liggen relatieproblemen (met geweld) meer aan de basis, ook zij zijn vaak 'onzichtbaar' dakloos. Opvallend veel kinderen (1/4) zijn direct betrokken en verblijven vooral in opvang voor thuislozen, bij familie of vrienden, of worden bedreigd door uithuiszetting. Dak- en thuisloosheid is bovendien geen louter grootstedelijk fenomeen.

Overheidsinitiatieven winteropvang

Het recht op huisvesting staat in onze grondwet ingeschreven. De lokale overheden zijn in de eerste plaats bevoegd voor de opvang van daklozen. Via de POD Maatschappelijke Integratie voorziet de federale overheid extra middelen voor acute noodopvang in de winterperiode. De nachtopvanginitiatieven van het CAW, OCMW, het Rode Kruis, Dokters van de Wereld, ... zijn broodnodig - en helaas ook vaak volzet. In verschillende nachtopvangcentra geldt dan ook dat je als dakloze, met doorverwijzingsbrief, maar 5 nachten per 14 garantie krijgt op een slaapplek.

Kwetsbare mensen

De meest kwetsbare mensen slapen ook liever op straat, dan gebruik te maken van de nachtopvang. Ze zijn vaak teleurgesteld in de hulpverlening, hebben ernstige psychische of psychiatrische problemen, en combineren dit vaak met een verslaving. Wie psychotisch is of onder invloed, kan niet voldoen aan de regels die gelden in de opvang. Door conflicten en misverstanden in de slaapzalen voelen ze zich er vaak onveilig. En de volgende ochtend, bij sluitingstijd van de nachtopvang, staan ze weer op straat. Teleurgesteld en achterdochtig gaan veel mensen steun en zorg uit de weg en blijven met hun problemen in de kou staan.

Met de operationele werking van Caritas Vlaanderen, Caritas Hulpbetoon, ondersteunen we initiatieven van dagopvang, een warme ruimte om op krachten te komen, initiatieven van 'presentie' of er zijn voor een ander, met mensen (vaak vrijwilligers) die een luisterend oor bieden, betrokken zijn en blijven, een vertrouwensband smeden, die meegaan naar medische, juridische, administratieve diensten en zorg blijven bieden tot de persoon op zijn eigen benen kan staan. Er zijn voor mensen.

Caritas Hulpbetoon koos dit jaar voor de ondersteuning van projecten van de organisaties, waarvan we er hierna enkele voorstellen. Wilt u ook mee een verschil maken? Doe dan vandaag nog een gift en help zo mee aan zorg en opvang voor de meest kwetsbaren. Want in een ideale samenleving is er een (t)huis voor iedereen. Laten we daar samen werk van maken.

Koraalhuis

Koraalhuis is een initiatief van de Mechelse parochies en bestaat sinds 2008. Het is een laagdrempelig inloophuis voor iedereen die er nood aan heeft. Erna Seghers: "Mensen die geen omgeving hebben waar ze terecht kunnen, raken gemakkelijk op de dool. De mensen die hier binnenkomen, hebben vaak een grote rugzak. Wij kunnen de problemen bijna nooit oplossen, dat moeten de mensen zelf proberen te doen. Maar wij zijn erbij en lopen niet weg. We gaan met hen op weg als ze dat willen. Ze zijn steeds welkom. Een team van vrijwilligers biedt een warm onthaal, met een kop koffie of thee en soep met brood, maar vooral met een luisterend oor voor de noden van de mensen. Onze bezoekers zijn een bonte mix van mensen: daklozen, mensen zonder papieren, mensen die komen uit eenzaamheid, die psychisch kwetsbaar zijn, of die hun hart eens willen luchten."

"Heel vaak lopen meerdere zaken tegelijk verkeerd. Soms is alleen een echtscheiding genoeg: door een echtscheiding kunnen praktische problemen en/of moedeloosheid er dan weer toe leiden dat iemand zijn werk verliest, bijgevolg de rekeningen niet meer kan betalen en tenslotte dakloos wordt. Als hij of zij dan nog ziek wordt..."

't Vlot

't Vlot organiseert dagopvang en straatpastoraat in Antwerpen. De doelgroep zijn daklozen, waaronder ook drugsverslaafden. Niek Everts: "In 2002 kreeg onze parochie de vraag van een belangenvereniging voor Antwerpse (ex-) drugsgebruikers om voor de doelgroep waardige begrafenissen te organiseren en hen met 'gewone' burgers te verbinden. Wij besloten ons te richten tot een ruimere doelgroep van mensen die we 'straatbewoners' noemen. Zij hebben vaak een multiproblematiek: ze zijn al dan niet verslaafd, dakloos, of in slechte mentale en/of fysieke gezondheid, hebben al dan niet te maken met detentiemaatregelen of zijn hier zonder wettelijk verblijf."

"We blijven bewust kleinschalig, om een familiale huiselijke sfeer te kunnen bewaren. Al jarenlang zijn we actief vanuit dezelfde locatie en vinden de mensen ons vanzelf. We kunnen rekenen op een vaste ploeg vrijwilligers die met de mensen een vertrouwensband proberen op te bouwen. Doordat we heel laagdrempelig zijn - we stellen geen eisen of voorwaarden - en omdat we voldoende talrijk zijn om iedereen aandacht te geven, heerst er een goede sfeer."

De Sluis Onze Thuis

De Sluis Onze Thuis is een deelwerking van KRAS en een Welzijnsschakel in Gent. Ze bieden een warm onthaal en op de middag een warme maaltijd. Daarnaast is er administratieve ondersteuning en organiseren ze socio-culturele activiteiten. Er staat ook een wasmachine en computer ter beschikking.

Ria Van Overbeke: "We bouwen een vertrouwensband op met de mensen, omdat we hen alle dagen zien. Als ze ons dan hun noden durven kenbaar te maken, dan kijken we wat we kunnen doen. We gaan bijvoorbeeld mee naar het OCMW, de dokter of het ziekenhuis, onderhandelen met deurwaarders of zorgen voor schuldbemiddeling, we ruimen onmogelijke appartementen op, zorgen voor meubeltjes of regelen een verhuis, we verwijzen door naar De Tinten, De Fontein, of een andere sociale organisatie. Maar eigenlijk leren we onze vrijwilligers om vooral te luisteren en niet dadelijk in te springen op elke vraag. We kunnen rekenen op zo'n 30-tal vaste vrijwilligers, waarvan verschillende ooit als hulpvrager zijn binnengekomen."

Werkgroep Presentie van Attent

Chris Smits: "Als parochie konden we in de coronacrisis moeilijk mensen bereiken. Nochtans hadden de mensen nood aan nabijheid en verbinding. Als kerk wilden we naar buiten treden en de mensen tegemoet gaan. Zo is het project van de 'Ontmoetingscaravan' ontstaan. Elke week staan we binnen een andere gemeenschap van onze pastorale eenheid: in Ranst, Oelegem, Viersel en Massenhoven. We maken het er rondom gezellig en verwelkomen er de mensen die naar ons toe komen met een drankje. Dat zijn mensen uit de kerkgemeenschap, uit de nabijgelegen assistentiewoningen en sociale appartementen of toevallige passanten. De mensen leren ons kennen als een plek waar ze hun verhaal kunnen doen. We luisteren zonder oordeel, vanuit een presentiebenadering: we doen ogenschijnlijk niets, we maken ons leeg en leren open en ontvankelijk te luisteren. Soms komen de mensen met hun noden naar óns toe en dan proberen we samen een oplossing te vinden."

Jakoeboe

Jakoeboe vzw in Oostende is een Onthaalgroep met en voor Vluchtelingen en een Welzijnsschakel. Dominique Ballegeer: "We geven op woensdagnamiddagen voedselhulp aan mensen zonder papieren, maar mikken ook op ontmoeting. De mensen komen hier toe en tonen hun doorverwijzingsbrief (via CAW, OCMW, een huisarts of Kind en Gezin, ...) en dan krijgen ze een wachtnummer. In de ontmoetingszaal bieden we koffie, thee en koekjes en is er begeleiding voorzien en ontspanning voor de kinderen. Tegelijk bieden we ook de mogelijkheid om in gesprek te gaan met een buddy of een juridisch adviseur. Vaak volstaan de artikels die we via de Voedselbank krijgen niet om aan de vraag te voldoen. Dan moeten we zelf extra producten aankopen."

"We ervaren dat steeds meer mensen voorlopig geen thuis hebben. We zijn een eerste opstap naar begeleiding en integratie. Er wordt door heel wat diensten naar ons doorverwezen. We blijven helpen tot wanneer het niet meer nodig is."

De Sluis Onze Thuis

Integra, GIG-team

GIG staat voor Gezondheidspreventie bij Injecterend Gebruik. Melissa Spina: "We willen verdere schade, die gerelateerd is aan injecterend gebruik, beperken voor de persoon zelf, zijn/haar omgeving en de maatschappij. Dat doen we door propere spuiten aan te bieden en gebruikte spuiten te verzamelen en door preventie, behandeling en opvolging van Hepatitis C. Dit gebeurt steeds zo laagdrempelig mogelijk, anoniem en gratis. Mensen kunnen bij ons ook terecht voor advies rond HIV/AIDS, hepatitis B en C, TBC, overdosispreventie, spuitabscessen en andere risico's verbonden aan onveilig druggebruik."

"We gaan daarvoor ook de straat op, tot bij de mensen. Met de steun van Caritas kunnen we de dak- en thuislozen uit onze doelgroep in Pelt en Beringen daarbij een winterpakket schenken: een maaltijd, water, muts en sjaal en hygiëneproducten. Bovendien stelt de steun ons ook in staat om tandzorg te bieden (een screening en de nodige behandeling) aan mensen uit onze doelgroep die daar nood aan hebben."

De Egeltjes

De Egeltjes vzw is een kinderdagverblijf dat zich inzet voor inclusie en tegen kinderarmoede in Sint-Truiden. Tine Quintiens: "Vanuit onze kinderopvang gaan we samen met de gezinnen op weg: we bieden ontwikkelingsstimulering, ouderbegeleiding, flexibele opvang bij het inwonende gezin en doen aan beleidswerk. Onze doelgroep zijn kwetsbare gezinnen: kinderen met een moeilijke thuissituatie, met een ontwikkelingsachterstand of in kansarmoede. De Egeltjes biedt hun een veilig en stabiel plekje."

Tine: "Want we geloven dat kwalitatieve kinderopvang niet alleen een buffer is tegen de negatieve effecten van kansarmoede, maar kinderen ook extra kan stimuleren in hun sociaal-emotionele en intellectuele ontwikkeling. Bovendien willen we de ouders een plek bieden om tot rust te komen en hun verhaal kwijt te kunnen, opdat we samen naar antwoorden kunnen zoeken."

Oproep tot steun

We mochten in het verleden al rekenen op uw steun. Mogen we u opnieuw vragen uw steentje bij te dragen met een gift?

Voor Caritas Hulpbetoon steunen wij volledig op giften. We beperken er onze personeels- en werkingskosten tot 10%, opdat we zoveel mogelijk mensen een nieuwe toekomst en nieuwe kansen kunnen geven. Uw gift helpt ons helpen! Een welgemeende dankuwel!

Giften zijn welkom op rekeningnummer BE80 7765 9023 3377 met referentie 'NM2023/4 Winteropvang'.

Voor bedragen boven de 40 euro voorzien we een fiscaal attest.

Hoe geniet u van belastingvermindering?

Schenkt u 40 euro of meer? Dan heeft u recht op een belastingvermindering van 45% van het bedrag van uw gift. U ontvangt dan van ons in april 2024 een fiscaal attest. Bedraagt uw gift bijvoorbeeld 100 euro, dan ontvangt Caritas Hulpbetoon uw 100 euro en recupereert u 45 euro van uw gift.

Wanneer u uw rijksregisternummer vermeldt bij de overschrijving, wordt uw gift automatisch opgeladen in uw belastingaangifte.

CH Info ook digitaal

Wenst u de nieuwsbrief voortaan digitaal te ontvangen en niet meer via de post, zend dan uw e-mailadres naar caritas.hulpbetoon@caritas.be met mededeling van uw naam en voornaam en de boodschap 'inschrijving CH Info online'.

Netwerk DAKUZIE zet zich in voor dak- en thuisloze kinderen en jongeren

In 2021 bundelden Betonne Jeugd en Caritas Vlaanderen voor het eerst de krachten om een community op te starten rond deze schrijnende problematiek. Het klassieke beeld van daklozen als oudere mannen op straat, op de schop. Het gaat evenzeer over jongeren die uit de jeugdhulp stromen, jongeren met een precair verblijfsrecht, jongeren die uit huis zijn gezet, jongeren die op de zetel slapen bij vrienden...

Vanuit de rotsvaste overtuiging dat alle kinderen en jongeren recht hebben op een menswaardige woning, brengt het netwerk organisaties, academici en experts rond dak- en thuisloosheid bij kinderen en jongeren samen. Met de inbreng van deze actoren maken we dak- en thuisloosheid bij kinderen en jongeren zichtbaar.

Meer weten?

<https://caritasvlaanderen.be/nl/dakuzie-netwerk-dak-en-thuisloosheid-bij-kinderen-jongeren>

COLOFON

Caritas Hulpbetoon Info

Versijnt driemaandelijks.
Oplage: 4922

Verantwoordelijke Uitgever

Dominic Verhoeven
Ondervoorzitter
Caritas Hulpbetoon vzw
dominic.verhoeven@caritas.be

Redactie & administratie

Caritas Hulpbetoon vzw
Liefdadigheidsstraat 39,
1210 Brussel
T +32 (0)2 608 00 73
Caritas.hulpbetoon@caritas.be

Grafisch ontwerp en druk

Licap – Halewijn NV
Guimardstraat 1 – 1000 Brussel

Foto's: Caritas Vlaanderen,
Jakoeboe, De Egeltjes,
Straatfanaat

Handtekening(en)

OVERSCHRIJVINGSOPDRACHT

Bij invulling met de hand, één HOOFDLETTER of cijfer in zwart (of blauw) per vakje

Gewenste uitvoeringsdatum in de toekomst

--	--	--	--	--	--

Bedrag

										EUR						CENT		
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-----	--	--	--	--	--	------	--	--

Rekening opdrachtgever (IBAN)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Naam en adres opdrachtgever

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Rekening begunstigde (IBAN)

B	E	8	0	7	7	6	5	9	0	2	3	3	3	7	7												
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

BIC begunstigde

G	K	C	C	B	E	B	B				
---	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--

Naam en adres begunstigde

C	A	R	I	T	A	S		H	U	L	P	B	E	T	O	O	N		V	Z	W						
L	I	E	F	D	A	D	I	G	H	E	I	D	S	S	T	R	A	A	T		3	9					
1	2	1	0		B	R	U	S	S	E	L																

Mededeling

N	M		2	0	2	3	/	4		W	i	n	t	e	r	o	p	v	a	n	g						
---	---	--	---	---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--